

Rozwiązania w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych w zakładaniu działalności gospodarczej

To jest wersja raportu w tekście łatwym do czytania.

Cały raport jest na stronie internetowej.

[Link do strony internetowej z raportem.](#)

Raport powstał w ramach projektu
„Włączenie wyłączonych – aktywne instrumenty
wsparcia osób z niepełnosprawnością
na rynku pracy”.

Projekt ma numer POWR.02.06.00-00-0065/19

Projekt realizują:

Biuro Pełnomocnika Rządu do spraw Osób
Niepełnosprawnych w Ministerstwie Rodziny
i Polityki Społecznej

Polski Związek Głuchych

Polska Organizacja Pracodawców
Osób Niepełnosprawnych

Stowarzyszenie Czas Przestrzeń Tożsamość

Raport napisały osoby

ze Stowarzyszenia Czas Przestrzeń Tożsamość.

Pieniądze na badanie dała Unia Europejska.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Spis treści

Ważna informacja	5
Co warto wiedzieć o pracy?	6
Praca osób z niepełnosprawnością	7
Czym jest działalność gospodarcza?	8
Czym jest własna działalność gospodarcza?	8
Czym jest spółdzielnia socjalna?	9
O czym jest raport?	11
Co badano?	11
Wnioski z badań	13
1. wniosek	14
2. wniosek	16
3. wniosek	17
4. wniosek	19
5. wniosek	20
6. wniosek	21
7. wniosek	22

Ważna informacja

Możesz nie wiedzieć, co oznaczają niektóre wyrazy.

Nazwy i trudne pojęcia napisane
są **pogrubioną czcionką**.

Niektóre nazwy są długie.

Wtedy napisane są skrótem.

Skrót powstaje z pierwszych liter wyrazów z nazwy.

Na przykład Zakład Ubezpieczeń Społecznych to
w skrócie ZUS.

Co warto wiedzieć o pracy?

Praca jest bardzo ważna w życiu człowieka.

Dzięki pracy można:

- zarobić pieniądze
- poznać ludzi
- uczyć się nowych rzeczy
- czuć się potrzebnym.

Dorosły człowiek powinien mieć pracę.

Praca osób z niepełnosprawnością

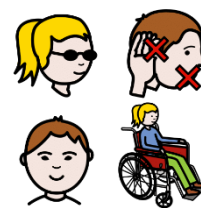
Nie wszystkim udaje się znaleźć pracę.

Wśród bezrobotnych są też

osoby z niepełnosprawnością.

Niektórzy z nich mają duży problem w znalezieniu pracy na otwartym rynku pracy.

Dlatego potrzebna jest **aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnością**.

Przykładowe działania:

- zmiana prawa
- tworzenie miejsc przygotowujących do pracy
- pomoc różnych urzędów
- udział w szkoleniach, kursach
- wsparcie asystenta
- trener pracy.

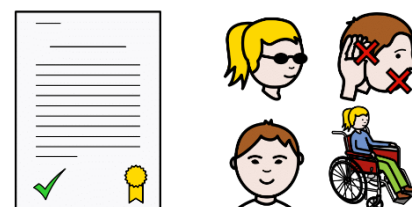

To tylko kilka przykładów.

Działań jest bardzo dużo.

Są opisane w różnych dokumentach.

Najwięcej opisanych jest w **ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych**.

[Link do ustawy](#)

Czym jest działalność gospodarcza?

Pracodawcy prowadzą **działalność gospodarczą**.

Czyli zarabiają pieniądze.

Pieniądze zarabiają, bo:

- produkują rzeczy
- sprzedają rzeczy
- oferują usługi, na przykład fryzjerskie.

Pracodawcy zatrudniają pracowników.

Dbają o nich i płacą za wykonaną pracę.

Czym jest własna działalność gospodarcza?

Kiedy masz pomysł na to co chcesz robić,

możesz założyć **własną działalność gospodarczą**.

Trzeba się do tego dobrze przygotować.

Mając własną działalność gospodarczą, trzeba:

- szukać firm, które zapłacą za naszą pracę
- pamiętać o płaceniu podatków
- znać przepisy.

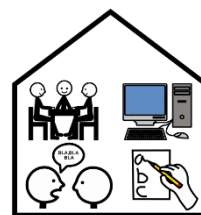

Czym jest spółdzielnia socjalna?

Własna działalność gospodarcza to duża odpowiedzialność.

Niektórzy boją się, że sobie nie poradzą.

Są też osoby, które nie mogą założyć własnej działalności gospodarczej.

Wtedy można z kilkoma osobami założyć **spółdzielnię socjalną**.

Spółdzielnię socjalną mogą założyć:

- osoby bezrobotne
- osoby bezdomne
- osoby z niepełnosprawnością
- osoby, które były uzależnione, na przykład narkomani lub alkoholicy
- uchodźcy.

Spółdzielnie socjalne różnią się od zwykłej firmy.

W prowadzeniu spółdzielni pomagają:

- fundacje i stowarzyszenia
- urzędy
- Ośrodki Pomocy Społecznej.

Pracując w spółdzielni można:

- zarobić pieniądze
- sprawdzić swoje umiejętności
- poznać nowe osoby.

O czym jest raport?

Z raportu dowiesz się:

- jak w Polsce pomaga się osobom z niepełnosprawnością założyć i prowadzić działalność gospodarczą
- co trzeba zmienić, aby więcej osób zakładało działalność gospodarczą

Co badano?

Autorzy raportu zrobili duże badanie.

Zbierali informacje od różnych osób

i z różnych miejsc.

Chcieli dowiedzieć się, czy pomoc dla

osób z niepełnosprawnościami,

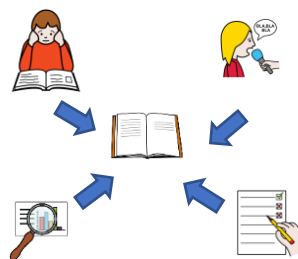
które zakładają działalność gospodarczą

w Polsce jest dobra.

Rozmawiali z osobami z niepełnosprawnością

i pracodawcami.

Wysyłali ankiety.

Sprawdzali, jak pomaga się osobom z niepełnosprawnością w innych krajach.

Sprawdzili rozwiązania z:

- Irlandii
- Kazachstanu
- Nowej Zelandii
- Królestwa Niderlandów, wcześniejsza nazwa to Holandia
- Słowacji
- Stanów Zjednoczonych
- Wielkiej Brytanii.

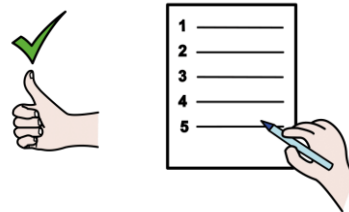
Przeczytali i sprawdzali bardzo dużo dokumentów.

Były to:

- ustawy
- dokumenty międzynarodowe
- plany na przyszłość, czyli strategie
- wyniki badań
- raporty
- książki
- artykuły
- dane statystyczne.

Wnioski z badań

W raporcie napisali, czego się dowiedzieli podczas badań.

Informacje były potrzebne
do zrobienia propozycji zmian.

Takie propozycje nazywa się **wnioskami**.

Autorzy napisali **7 wniosków**.

Ważne

Wszystkie wnioski są o **działalności gospodarczej**.

Autorzy badania użyli ogólnej nazwy.

Nazwa **działalność gospodarcza** to:

- własna działalność gospodarcza
- spółdzielnia socjalna.

1. wniosek

Wiele osób boi się założyć własną działalność gospodarczą.

Boją się, że sobie nie poradzą.

Zakładając działalność trzeba:

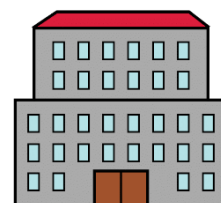
- mieć pomysł co będzie się robiło
- znać prawo
- wiedzieć, gdzie i jakie dokumenty są potrzebne
- wiedzieć jakie podatki trzeba płacić
- dobrze wydawać pieniądze
- przygotować się na stratę pieniędzy.

Różne **instytucje** pomagają w założeniu działalności gospodarczej.

Instytucje to na przykład:

- Urzędy pracy
- Ośrodki Pomocy Społecznej
- Centra Usług Społecznych

Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości.

Każda instytucja pomaga w trochę inny sposób.

W instytucjach można na przykład:

- spotkać się z doradcą zawodowym
- poprosić o pomoc w wypełnianiu dokumentów
- wziąć udział w szkoleniu
- poprosić o poradę
- wziąć udział w konkursach i dostać pieniądze.

Co można zrobić?

Instytucje powinny ze sobą współpracować.

Wymieniać się informacjami:

- jak pomagają osobom z niepełnosprawnością
założyć działalność gospodarczą
- czego potrzebują osoby z
niepełnosprawnością do założenia działalności
gospodarczej.

Napisać razem informacje jak pomagają.

Informacje pomogą przygotować się do prowadzenia działalności.

Osoby z niepełnosprawnością będą się mniej bać.

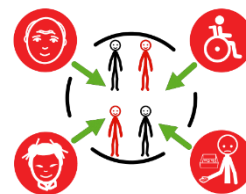
Lepiej przygotowują się do założenia działalności gospodarczej.

Chętniej będą zakładały działalność gospodarczą.

2. wniosek

Z pomocy instytucji korzystają osoby z niepełnosprawnością.

Dlatego instytucje muszą być dostępne.

Czym jest dostępność?

Jeśli do budynku trzeba wejść po schodach,

osoba na wózku nie może do niego wejść.

Taki budynek jest niedostępny.

Jeśli strona internetowa jest źle przygotowana,

osoba niewidoma nie może znaleźć na niej informacji.

Taka strona jest niedostępna.

Co można zrobić?

Trzeba zadbać o dostępność.

Przykłady rozwiązań:

- Z pomocy instytucji można skorzystać z domu.
- Dokumenty można podpisać i wysłać elektronicznie.
- Spotkania z urzędnikami są na parterze budynku.
- Strona internetowa i dokumenty są dostępne.

3. wniosek

Różne instytucje pomagają w założeniu działalności gospodarczej.

Z Urzędu Pracy można dostać pieniądze.

Pieniądze są bardzo potrzebne na początku działalności.

Pieniądze trudno dostać.

Jest wiele zasad.

Trzeba ich przestrzegać.

Inaczej trzeba oddać pieniądze.

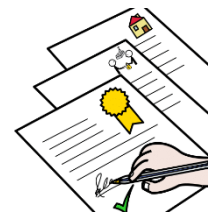
Osobom z niepełnosprawnością może być trudno przestrzegać wszystkich zasad.

Dlatego nie korzystają z pieniędzy z Urzędu Pracy.

Co można zrobić?

Można zmienić zasady.

- Osoba z niepełnosprawnością ma więcej czasu na **rozliczenie** pieniędzy.
Rozliczenie to informacja na co wydało się pieniądze.
- Osoba z niepełnosprawnością może rozliczyć pieniądze w mniejszych częściach.
Na przykład 2 lub 3.

4. wniosek

Osoby z niepełnosprawnością i ich opiekunowie mogą dostawać też inne pieniądze od Państwa

Takie pieniądze nazywa się **świadczeniami**.

Ilość pieniędzy zależy od wielu rzeczy,
na przykład posiadania pracy.

Osoby z niepełnosprawnością i ich opiekunowie boją się, że po założeniu działalności:

- nie będą dostawać świadczeń
- będą potrzebowali dużo czasu,
aby znowu dostawać świadczenia,
jeśli działalność się nie uda.

Dlatego nie chcą ryzykować.

Co można zrobić?

Można zmienić prawo.

Czasami trzeba zamknąć działalność gospodarczą.

Wtedy osoba z niepełnosprawnością i jej opiekun
powinny od razu dostawać świadczenia.

Bo muszą mieć pieniądze na życie.

5. wniosek

Wiele osób z niepełnosprawnością

boi się założyć **działalność gospodarczą**.

Boją się, że sobie nie poradzą.

Nie wiedzą, czy:

- zarobią pieniądze na życie
- będą mogły zadbać o zdrowie
- poradzą sobie ze stresem i odpowiedzialnością.

Co można zrobić?

Osoby z niepełnosprawnością mogą najpierw spróbować założyć i prowadzić działalność gospodarczą.

Będzie to działalność na próbę.

Przez ten czas będą pod opieką instytucji.

Będą mogły skorzystać z porad i pomocy.

To pomoże sprawdzić, czy sobie poradzą.

Po próbie zdecydują, czy chcą mieć działalność gospodarczą.

6. wniosek

Uniwersytety i uczelnie wyższe pomagają studentom zdobyć pracę.

Studenci mogą:

- wziąć udział w szkoleniach
- spotkać się z różnymi specjalistami, na przykład doradcą zawodowym
- wziąć udział w konkursach i dostać pieniądze
- poznać pracodawców.

Bardzo mało jest działań dostępnych dla osób z niepełnosprawnością.

Co można zrobić?

Działania dla studentów powinny być dostępne dla osób z niepełnosprawnością.

Stworzyć specjalną ofertę działań dla studentów z niepełnosprawnościami.

Studenci z niepełnosprawnością powinni uczyć się o różnych rodzajach aktywizacji zawodowej.

7. wniosek

PFRON to skrót nazwy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

PFRON zbiera pieniądze od pracodawców, którzy nie zatrudniają osób z niepełnosprawnością.

To obowiązek pracodawców zatrudniających więcej niż 25 osób.

Pracodawcy mogą współpracować z miejscami zatrudniającymi osoby z niepełnosprawnościami.

Wtedy mniej płacą do PFRON.

Na przykład kupując rzeczy od **miejsc pracy chronionej**.

Miejsca pracy chronionej to:

- Zakład Pracy Chronionej
- Zakład Aktywności Zawodowej.

Co można zrobić?

Trzeba zachęcić pracodawców do kupowania rzeczy i usług od osób z niepełnosprawnościami.

Jeśli pracodawcy kupią rzeczy od spółdzielni socjalnych i osób z własną działalnością gospodarczą, będą mniej płacić pieniędzy do PFRON.

Wersję ławą do czytania raportu napisała
Aleksandra Sztajerwald.

.

W raporcie użyto piktogramów stworzonych przez
Sergio Palao dla ARASAAC.

[Link do strony ARASAAC.](#)

Ich właścicielem jest rząd Aragonii.

Piktogramy są na licencji
Creative Commons BY-NC-SA.

[Link do treści licencji.](#)